

port. *Adrão*, JNunes, *Hom. Mz. Pi. II*, 587 etc.).

El mateix ètimon germànic en -RAD sembla retrobar-se en el NL lleonès i galleg *Adrados*, 3 pobles de la prov. de Lleó i un de Segòvia i en diversos femenins *Adrada(s)* de Castella la Vella, i a la prov. de Lugo ⁵ un *Adrado* i un *Adrade*. Aquest duplicat en -e i -o justament és típic de la toponímia gallego-leonesa d'origen germànic: *Guisando/Guisande*, *Guimarey/Guimarey-areu*, *Andrade* etc.⁴

Aebischer, *Et. de Top. Cat.*, en el seu intent d'un estudi complet dels NLL cat. d'aquest origen, ací va fallar del tot. No coincideix de *Viladrau* (p. 14), més que una menció, el tan tardà *Vilatrális* de 1276, suposà que era pseudo-llatinització esporàdica en lloc del nom germ. més divulgat *Adroald*. Tot seguit va veure que hauria hagut d'estudiar *Castelladral*, que ell negligí del tot (perquè a penes recull cap NL compost amb *Castell* + NP germ. quan n'hi ha tants a Cat.); i els vaig posar tots dos en aquesta secció d'E.T.C. I, 245 i 246. També li retragué Moll en la recensió que féu del seu llibre (*AORBB* II, 1929, 346) que havia de relacionar *Viladrau* amb *Castelladral*, si bé suggerint que tinguessin origen comú amb *Adrall*, el poblet de l'Urgellet: errat això, perquè aquest és promà, com ja veié M-Lübke (*BDC* XI) i hem acabat de demostrar-ho en l'article supra, comprovat per la inequívoca terminació -rall amb -l (*Anserall*, *Xerallo*, *Casovall* etc.), que el separa irremissiblement dels noms compostos amb germanismes; en *AlcM*, s. v. *Viladrau*, es retracta tornant a l'assaig erroni d'Aebischer.

¹ Llocs ben coneguts els d'aquestes afrontacions: *Navel* (repetit 3 vegades en lleus variants o aglutinació de preposicions), situat 4 k. O. de Serrateix; el riu *Tordell*, afl. esq. del Cardener, que baixa de Castelladral a Súria; la carretera de *Cardona*; el poblet de *Viver* que forma mun. amb Serrateix; aquest 4 k. dret al N. de Castelladral. Tot ben conegut, llevat de l'enigmàtica penya *Gond-de-berga*, d'estrany aire indoeuropeu. — ² Hi ha tres pobles *Claret* bastant pròxims a Castelladral: un agr. a 2 k. SO. de Santpedor (13 k. al S. de Castelladral), un agre. a St. Mateu de Bages (12 k. O. de Castelladral), i *Claret* de Figuerola agre. a Llanera (23 k. a l'O. de Castelladral). Llegint a l'arxiu el doc. tot, semblà que es tractava del darrer, però potser era un dels altres dos; sense el conjunt del doc., ara no puc comprovar-ho; al capdavant tots tres són veïns de Castelladral i per tant hi poden anar enumerats en un document comú. — ³ St. Cugat del Racó, 2 k. a l'O. de Castelladral, i pertanyent al mun. antic d'aquest. — ⁴ Un altre NP paral·lel en -RAD, probablement *ALDERAD*, degué donar el d'una localitat desapareguda en el dept. Aude: *Villaudrade*, te. Bizanet, doc. esmentat en formes com *Villare Aldrado*, *Eldrado* en 4 docs. del S. x, per Sabarthès. Però ⁵⁵ aqueixa -L- davant la D, que no hauria pogut desaparèixer en català, el separa dels nostres noms. Griera (*ZRPb*, LIII, 430) hi vol relacionar un *Podium Alderardi* que afirma (sense proves) trobar en docs. antics i dóna com a ètimon d'un cim del Pla ⁶⁰

de la Calma damunt La Castanya (uns 8 k. SO. de Viladrau), que ell anomena *Puig adrau*; però vista la freqüent arbitrariedad o inexactitud de Griera, no ens en podem fiar ni com a origen d'aquest puig (que d'altres anomenen *Puig-Nauran*; veg. l'art.), menys encara de *Viladrau*, del qual el separarien -Ald i -ard.

CASTELLAR

Llista no exhaustiva d'aquest NL tan adotzenat en la nostra Toponímia.

Castellar de la Ribera, poble del Solsonès, a la vall de la Ribera Salada.

PRON. MOD.: *kəstəɫá dələ ɾibərə*, oït a Cardona per Casac.

DOC. ANT. *Castelar* a. 1087 (*BABL* VIII, 534); *Castelar* a. 1065; 1070; 1049 (en diversos documents llegits a l'Arxiu de Solsona per JCor.); *Castelar* a. 1094 (*BCEC* 1909,21); *Castellar* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 58).

Castellar de N'Hug, poble del Berguedà, a la capçalera del Llobregat. Porta el nom del seu antic senyor N'Hug de Mataplana.

PRON. MOD.: *kəstəɫá*, oït allí per Casac. Els forasters hi afegeixen -də núk. Gentilici: *kəstəɫənézus*.

DOC. ANT. *Kastellare* a. 939 (Balari, *Origenes*, 116); *Castellario* a. 1292 (Serra, *Pinós Mataplana*, 312); *Castellar den Huc* a. 1342 (Serra, 62); *Castellar* a. 1329 (*CoDoACA* XII, 66); *Castellario de Nuch* a. 1371 (Serra, 80); *Castellar den uch* a. 1387 (Serra, 477); *Castellario de Nuch* a. 1399 (Serra, 386).

Castellar del Riu, poble del Berguedà, al S. dels Rasos de Peguera.

PRON. MOD.: *kəstəɫá dələ ɾiɥ*, oït a Corbera i a Puig-reig per JCor.

DOC. ANT. *Kastellare* a. 907 (Moreau III, 224); *Kastelar* S. XII (*Cart.Poblet*, 183); *Castellar* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 63).

Castellar del Vallès, poble del Vallès Occidental, a la vall alta del riu Ripoll.

PRON. MOD.: *kəstəɫá*, oït allí per Casac. i per JCor. Gentilici: *kəstəɫərəɲks*.

DOC. ANT. *Kastelar* a. 957 (*BABL* XIII, 389); *Castellar* a. 971 (ibid., 390); *Kastellare* a. 999 (*Cart.St. Cugat* I, 290); *Castelare* a. 1013 (*Cart.St. Cugat* II, 100); *Castalar* a. 1332 (*Misc.Griera* I, 383); *Castellano* a. 1333 (ibid., 386); *Castellario* a. 1339 (ibid., 388).

Castellar Vell, agregat al seu municipi.

Altres menys importants:

Castellar, agregat de cases escampades de l'ajuntament d'Aguilar de Boixadors (Bages).

PRON. MOD.: *kəstəɫá*, oït allí per J.Rubió l'any 1932. Gentilici: *kəstəɫərəɲs*, oït a Canç per Casac.

DOC. ANT. *Castelar* a. 983 (Serra, *Pinós Matapla-*